

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY

2006/2007

**Przygotowały: Irmina Dobrzyńska
Małgorzata Sołtan
Katarzyna Dębska**

Spis treści

MISJA	2
WIZJA SZKOŁY	3
ABSOLWENT NASZEJ SZKOŁY:	3
ZASOBY SZKOŁY W DZIEDZINIE WYCHOWANIA	4
OGÓLNE ZADANIA WYCHOWAWCZE SZKOŁY	4
ZADANIA WYCHOWAWCY KLASY	5
ZADANIA DLA NAUCZYCIELI ZAJĘĆ PRZEDMIOTOWYCH	5
ZADANIA DLA ZESPOŁU TERAPII PEDAGOGICZNO-PSYCHOLOGICZNEJ	5
ROZWÓJ DZIECI I MŁODZIEŻY W OKRESIE SZKOLNYM	6
ODPOWIEDZIALNI ZA REALIZACJĘ PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO	8
MONITORING	8
EWALUACJA	8
PLAN PRACY DYDAKTYCZNO – WYCHOWAWCZEJ NA ROK SZKOLNY 2006/2007	9

WSTĘP

Jesteśmy Publiczną Szkołą Podstawową, wchodzącą w skład Zespołu Szkół Publicznych w Nowej Iwicznej. Naszymi uczniami są dzieci i młodzież w wieku od 6 do 13 lat.

Szczególnie dbamy o wszechstronny rozwój osobowości naszych uczniów poprzez integrowanie wiedzy i umiejętności oraz kształtowanie ich postaw.

Nasza szkoła zaspokaja potrzeby edukacyjne, oraz zapewnia ich rozwój osobowy.

Uczniowie do naszej szkoły przyjmowania są według określonych przepisów prawnych.

Przestrzegamy praw dziecka i praw ucznia.

W naszej szkole działa Rzecznik Praw Ucznia.

Działa Duży i Mały Samorząd Uczniowski.

Zapewniamy równe szanse rozwoju uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

W procesie wychowania uczestniczą rodzice i nauczyciele, a działania ich są jednolite i spójne.

W naszej szkole rozpoznajemy potrzeby w zakresie opieki nad uczniami i obejmujemy uczniów różnymi formami pomocy, np. pomocą socjalną.

Naszej pracy edukacyjno – wychowawczej przyświeca motto:

„Każdy uczeń jest w stanie rozwijać się i czynić postępy w nauce”.

W pracy wychowawczej szkoły pragniemy postępować zgodnie z założeniami Delorsa:

1. Uczyć się, aby wiedzieć kim jestem.
2. Uczyć się, aby siebie rozumieć.
3. Uczyć się, aby umieć o siebie dbać.
4. Uczyć się, aby być odpowiedzialnym za siebie.

PODSTAWY PRAWNE TWORZENIA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Ustawa o systemie oświaty 07.09.1996 z późniejszymi zmianami.
3. Ramowy statut szkoły.
4. Rozporządzenie MEN z dn. 07.09.2004.
5. Konwencja Praw Dziecka
6. Karta Nauczyciela.
7. Podstawa Programowa.

Program Wychowania naszej szkoły jest spójny z zapisami, związanymi z wychowaniem, zawartymi w pozostałych dokumentach szkoły:

- Statut szkoły (kary i nagrody)
- Wewnątrzszkolny system oceniania (ocena zachowania)
- Wewnątrzszkolny system oceniania (ocenie przedmiotowe)
- Szkolny zestaw programów nauczania
- Regulaminy porządkowe (co, gdzie i komu wolno w szkole)

MISJA

Misją naszej szkoły jest:

Umożliwienie wszechstronnego rozwoju osobowego.

Ukształtowanie wrażliwości na potrzeby innych ludzi oraz poczucia świadomości istnienia obok drugiego ucznia

Stworzenie warunków, w których uczeń będzie mógł realizować swoje zainteresowania i aspiracje

Wychowanie człowieka, który potrafi sprostać różnym trudnościom

Wychowanie człowieka, który potrafi posługiwać się technologią informacyjną

Wpajanie zasad patriotyzmu ukierunkowanego na własny region, kraj

Wychowanie człowieka, który potrafi komunikować się z innymi ludźmi, otwartego na kulturę, religię innych narodów

Celem naszym jest stworzenie bezpiecznej i życzliwej szkoły, przygotowującej uczniów do życia w XXI wieku.

WIZJA SZKOŁY

Uczniowie naszej szkoły to dzieci i młodzież wychowująca się w bardzo różnych warunkach społeczno – materialnych. Dlatego też dokonaliśmy diagnozy stanu oddziaływań wychowawczych i potrzeb środowiskowych naszych uczniów i ich Rodziców oraz pracowników naszej szkoły .

Uczniowie oczekują od szkoły:

- wyrozumiałości i tolerancji dorosłych
- akceptacji ich potrzeb
- sprawiedliwego, konsekwentnego ich oceniania (WSO)
- poczucia bezpieczeństwa
- atmosfery życzliwości, szacunku i zaufania
- organizacji kół zainteresowań oraz zajęć wyrównawczych
- stworzenia warunków rzetelnej sumiennej nauki oraz przyjemnej zabawy
- konsekwencji w postępowaniu nauczycieli.

Rodzice oczekują od szkoły:

- współpracy z nauczycielami, dyrekcją szkoły
- nauczania dzieci myślenia, samodzielności w poszukiwaniu wiadomości
- przygotowania dzieci do podjęcia dalszej nauki
- rozwoju zdolności i talentów dzieci
- nauczania tolerancji dla innych oraz prawidłowych relacji międzyludzkich
- stworzenia profilaktyki przeciw uzależnieniom
- oczekują pomocy w trudnych sytuacjach wychowawczych i materialnych (pomoc socjalna).

www.zspwni.neostrada.pl

Nauczyciele oczekują od rodziców:

- uczestnictwa w zebraniach Rodziców, imprezach klasowych i szkolnych
- zainteresowania osiągnięciami i potrzebami dziecka poprzez:
  - a) uczestnictwo w różnych formach spotkań organizowanych przez szkołę według kalendarza szkolnego
  - b) pomocy dzieciom w korzystaniu z zajęć dodatkowych (np. wyrównawczych, korekcyjno – kompensacyjnych, logopedycznych, terapeutycznych)
  - c) ścisłej i systematycznej współpracy z wychowawcą
- czuwania Rodziców nad przestrzeganiem przez dzieci wewnętrznych regulaminów
- pomocy w zaspokajaniu potrzeb klasy, szkoły
- ponoszenia odpowiedzialności finansowej za straty materialne i koszty w przypadku, gdy dziecko spowoduje zniszczenie
- współorganizowanie wycieczek
- udział w realizowaniu programów wychowawczych klasy, szkoły

Szkoła oczekuje od uczniów:

- poszanowania godności swojej i drugiego człowieka
- szacunku dla wszystkich pracowników szkoły
- tolerancji dla inności dzieci, dorosłych
- dążenia do osiągnięcia jak najlepszych wyników w nauce i sporcie
- dbałości o mienie szkolne
- godnego reprezentowania szkoły
- używania zwrotów grzecznościowych
- obowiązkowości oraz terminowości w nauce, np. oddawanie prac domowych.

ABSOLWENT NASZEJ SZKOŁY:

Szkoła to takie miejsce, gdzie nauka i działalność społeczna przenikają się wzajemnie. Wychowanie wybija się wśród zadań szkoły na pierwsze miejsce, ponad dydaktyką. Bez uporządkowania spraw wychowawczych nie ma możliwości dobrego nauczania. O wartości ucznia świadczy przede wszystkim to, JAKI jest, a dopiero potem ILE umie.

Uczeń kończący naszą szkołę jest:

- ciekawy świata i chłonny wiedzy
- odpowiedzialny i samodzielny, zaradny
- krytyczny
- wrażliwy na piękno
- wrażliwy na potrzeby innych, tolerancyjny

- dba o własne ciało i zdrowie
- odróżnia co jest dobre, a co złe, np. w swoim postępowaniu
- świadomy własnej wartości
- umie wyrażać swoje myśli i przeżycia
- dba o kulturę słowa
- szanuje mienie społeczne
- rozumie potrzeby doskonalenia i rozwijania samego siebie
- spełnia obowiązki wobec rodziny, szkoły, Ojczyzny
- umie nawiązywać i podtrzymywać kontakty z innymi (jest komunikatywny)
- akceptuje siebie takim jakim jest
- umie współpracować w grupie, klasie, szkole

Wszyscy pracownicy szkoły są wzorem dla uczniów i dążą do wykształcenia tych cech u uczniów poprzez swoją codzienną pracę dydaktyczno – wychowawczą. Starają się wyposażyć uczniów w niezbędną wiedzę i umiejętności, umożliwiając im tym samym osiągnięcie jak najpełniejszego rozwoju osobowego.

Rozwój ten wspierają w wymiarze: intelektualnym, moralno – społecznym i zdrowotnym.

Osiąganie celów nastąpi poprzez:

- zapewnienie uczniom informacji o wymaganiach dydaktycznych i kryteriach oceniania
- odpowiedni dobór treści kształcenia
- stosowanie aktywizujących metod nauczania i wychowania
- realizację ścieżek edukacyjnych
- organizację życia społecznego
- wspomaganie samorządności uczniów
- organizację zajęć pozalekcyjnych
- udział w życiu kulturalnym środowiska lokalnego
- określenie zasad normujących życie społeczności szkolnej
- współpracę z rodzicami, instytucjami zajmującymi się dzieckiem, środowiskiem lokalnym
- system zapobiegania zjawiskom patologicznym
- stałe doskonalenie się kadry , samokształcenie nauczycieli i przekazywanie wiedzy innym nauczycielom.

ZASOBY SZKOŁY W DZIEDZINIE WYCHOWANIA

Nasza szkoła dysponuje odpowiednią bazą do prowadzenia wszechstronnych zajęć dydaktyczno – wychowawczych. Wspiera nas środowisko: Rodzice, różnego typu poradnie, instytucje finansowe i kulturalne. Nasi nauczyciele posiadają: wiedzę i kompetencje przedmiotowe, wiedzę i umiejętności wychowawcze, doświadczenie w pracy wychowawczej, sprawdzone wzory pracy, działań o charakterze wychowawczym. Charakteryzują się wolą podejmowania wszystkich zadań wychowawczych, stale doskonalą się kierując się wolą poszerzania własnych kompetencji.

Nauczyciele systematycznie uczestniczą w różnych formach samokształcenia i dzielą się zdobytą wiedzą, umiejętnościami między sobą.

OGÓLNE ZADANIA WYCHOWAWCZE SZKOŁY

1. Integrować społeczność szkoły wokół jej celów.
2. Stworzenie dzieciom i młodzieży warunków do godnej nauki i bezpiecznej zabawy, zdrowego wypoczynku.
3. Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego w szkole.
4. Stworzenie uczniom warunków do poznania siebie, swoich mocnych stron.
5. Stworzenie warunków do pełnego rozwoju zainteresowań i uzdolnień.
6. Poznanie zasad i norm obowiązujących w relacjach międzyludzkich w grupie, na terenie szkoły , klasy oraz w środowisku lokalnym.
7. Poznania zasad zdrowego stylu życia.
8. Prowadzenie profilaktyki uzależnień.
9. Rozwijanie sprawności fizycznej.
10. Poznanie tradycji: rodzinnych, szkoły, regionu, kraju, Europy.
11. Sprawne posługiwanie się technologią informacyjną.
12. Doskonalic system diagnozy profilaktyki i terapii pedagogiczno–psychologicznej.
13. Rozwijać system pomocy materialnej uczniom.

ZADANIA WYCHOWAWCY KLASY

1. kształcenie nawyków przestrzegania zasad bezpieczeństwa oraz odpowiedniego zachowania się w różnych sytuacjach,
2. diagnozowanie potrzeb zespołu i poszczególnych uczniów,
3. koordynowanie pracy wychowawczej w zespole klasowym,
4. integrowanie klasy,
5. wykorzystywanie potencjału grupy do wspierania jej członków,
6. wdrażanie do samooceny postępów w zachowaniu,
7. promowanie osiągnięć uczniów klasy,
8. kierowanie uczniów na badania psychologiczne,
9. wnioskowanie o zorganizowanie pomocy – socjalnej, edukacyjnej,
10. planowanie i prowadzenie lekcje wychowawcze zgodnie z planem pracy oraz z zakładanymi celami,
11. zapoznanie z prawami i obowiązkami dziecka, ucznia, człowieka,
12. inspirowanie pracy zespołowej w klasie, przydzielać zespołom zadania na rzecz klasy i szkoły,
13. współpraca z rodzicami uczniów, specjalistami ze szkoły i spoza niej.

Każdy wychowawca w naszej szkole zobowiązany jest do przygotowania i zrealizowania własnego programu wychowawczego dla swojej klasy.

ZADANIA DLA NAUCZYCIELI ZAJĘĆ PRZEDMIOTOWYCH

1. realizacja treści programowych zgodnie ze specyfiką zajęć, służących oświadczeniu celów wychowawczych, dostarczaniu wiedzy, kształceniu umiejętności,
2. współpraca z wychowawcą, realizacja strategii wychowawczej klasy, respektowanie zasad i ustaleń,
3. przygotowanie uroczystości i zawodów, konkursów związanych z realizowanymi zagadnieniami,
4. współorganizowanie wyjść do kina, teatru, na wystawy,
5. organizowanie wycieczek dydaktycznych,
6. promowanie osiągnięć edukacyjnych uczniów,
7. inspirowanie pracę zespołową w czasie lekcji, aktywizowanie uczniów w czasie lekcji,
8. wyzwalanie aktywności pozalekcyjnej uczniów,
9. stwarzanie sytuacji umożliwiających samoocenę i ocenę grupy,
10. wnioskowanie o pomoc i diagnozę psychologiczną, uwzględniać zalecenia specjalistów w pracy z uczniem,
11. formułowanie oczekiwań wobec uczniów, dotyczących ich osiągnięć edukacyjnych i zachowania.

ZADANIA DLA ZESPOŁU TERAPII PEDAGOGICZNO-PSYCHOLOGICZNEJ

1. współpraca z innymi nauczycielami w szkole i wspomaganie w pracy z dziećmi
2. współpraca z ośrodkami pomagającymi dziecku i rodzinie,
3. dostarczanie wiedzy, kształcenie umiejętności i postaw uczniów, nauczycieli, rodziców,
4. diagnozowanie przyczyn trudności w nauce, zachowaniu,
5. rozpoznawanie potrzeb i oczekiwań uczniów,
6. prowadzenie zajęć profilaktycznych, wychowawczych i terapeutycznych,
7. wypracowanie strategii działań w przypadku pojawienia się problemu.

ROZWÓJ DZIECI I MŁODZIEŻY W OKRESIE SZKOLNYM

Znajomość etapów rozwoju dziecka jest niezbędnym warunkiem do planowania pracy wychowawczej, formowania celów, zadań oraz odpowiedniego doboru narzędzi ewaluacyjnych.

Sześciolatki – klasa “0”

- Rozwijają się sprawności manualne, wyrażające się wykonywaniem drobnych i precyzyjnych ruchów dłoni palców
- Duża ruchliwość, szybko męczy się
- Znaczemu rozwojowi ulega mowa, która ma ogromny dalszy udział w rozpoczynającym się porządkowaniu własnej reprezentacji świata
- Nasila się empatia, dziecko współbrzmi z innymi, podziela radość, smutek i pociesza, chętnie pomagają najbliższemu, uczy się przejawiać inicjatywę
- Kształtują się sposoby zachowania, nawyki, wzory osobowościowe przez naśladownictwo

Młodszy wiek szkolny

Siedmiolatki

- Często ociąga się z reakcją, nie słyszy poleceń lub zapomina, co mu się powiedziało, wymaga stałego nadzoru
- Rozumie zadania ale nie zawsze potrafi z nimi dać sobie radę
- Zwiększa się samodzielność dzieci np. samoobsługa
- Doskonali się integracja różnych funkcji psychomotorycznych
- Następuje zafascynowanie rolą ucznia
- Nauczyciel jest dla dzieci autorytetem, a szkoła jest postrzegana pozytywnie
- Potrafi coraz dłużej utrzymać uwagę na wykonywanym zadaniu
- Zaczyna rozumieć związek między działaniem, a jego konsekwencjami
- Chce być akceptowane przez grupę rówieśniczą i mieć uznanie
- Chce odnosić sukcesy

Ośmiolatki

- Każda nowość stanowi wyzwanie, które podejmuje z najwyższą ochotą, często przeceniając swoje możliwości
- Nie każdą rzecz doprowadza do końca, wskutek szybkiego zniechęcania się
- Aktywni, zabiegani, żądni nowych spraw, doświadczeń i znajomości
- Wymaga stałej ochrony przed intensywnym poczuciem klęski i nadmierną samokrytyką
- Wolą robić coś, licząc na szybką nagrodę, niż z samej chęci własnej
- Są gotowe do relacji dwukierunkowych, zajmuje je już nie tylko to, co ludzie robią, ale także, co myślą

Dziewięciolatki

- Potrafi być skrajnie niezależny
- Stawia opór nadmiernej władzy opiekującej się nim
- Pragnie, aby jego dojrzałość, odrębność i niezależność były szanowane, ważne jest, aby dziecku nie narzucać się
- To wiek doskonalenia własnych sprawności i rzeczywistych, dużych osiągnięć
- Często martwi się, żali, ma złe samopoczucie i lubi skarżyć się na te przypadłości, wykorzystuje tę technikę również, gdy musi robić coś, czego nie lubi
- Niezwykły rozwój pamięci, uczeń może nauczyć się w pewnym sensie wszystkiego, jeśli tylko przejawia zainteresowanie tą czynnością; bawi się uczeniem na pamięć

Dziesięciolatki

- Chce być dobre i robić to, co należy a słowo rodzica jest wyrocznią
- Zadowolone są z rodziców, nauczycieli i całego świata, lubią życie takie jakie jest, i potrafią się nim cieszyć
- Jest bardzo konkretny i bezpośredni
- Pojawia się zmysł estetyczny, ale wymaga on stałego rozwijania
- Lubią współpracę w grupie

Starszy wiek szkolny: jedenastolatki; dwunastolatki; trzynastolatki

- Poszukują tożsamości osobowej
- Wzrost zdolności do adekwatnej samooceny uzależniony od okazywania dzieciom przez otoczenie uczuć, zainteresowania i szacunku
- Kryterium oceny – wyniki w nauce; grupa odgrywa szczególną rolę w przyswajaniu przez dziecko norm społecznych, dotyczących funkcjonowania w układach wzajemnej zależności, takich jak: komunikowanie się, okazywanie i doświadczanie przyjaźni, podporządkowanie się oraz kierowanie innymi
- Stopniowo najważniejszą formą działalności dziecka staje się nauka
- Nawiązywanie bliskich, opartych na stawianiu wymagań więzi emocjonalnych z przyjaciółmi tej samej płci; pod koniec późnego dzieciństwa dzieci zaczynają brać pod uwagę możliwość zaprzyjaźnienia się z osobą płci przeciwnej
- Uczeń czuje się częścią wspólnoty
- Nadal realistyczna postawa wobec świata, myślenie konkretne dotyczy jednostkowych faktów i zjawisk, lecz poznanie tych zjawisk ma charakter bardziej analityczny, dokładny, wielostronny
- Rozszerza się zakres zainteresowań i wydatnie wzrastają możliwości umysłowe
- Jednym z najważniejszych osiągnięć tego okresu jest pojawianie się myślenia logicznego, pozwalającego na przeprowadzenie wnioskowania o charakterze przyczynowo – skutkowym. Dzięki temu dziecko jest w stanie trafnie wyjaśnić wiele zjawisk oraz przewidywać teoretyczne następstwo zdarzeń. Pozwala mu to na rozwiązywanie różnych problemów natury umysłowej i praktycznej
- Na ogół cechuje się równowaga emocjonalna; w uczuciach – realizm; na charakter uczuć decydujący wpływ ma postawa uczuciowa osób bliskich – rodziców, przyjaciół, nauczycieli
- Problem dziecka odtrąconego – niesprawiedliwe traktowanie dziecka przez rodziców czy nauczycieli, niechęć rówieśników (emocje zabarwione negatywnie), ulegają wówczas emocji gniewu. Do prawidłowego rozwoju emocjonalnego niezbędna jest równowaga między emocjami pozytywnymi i negatywnymi
- Czynność jest oceniana jako dobra albo zła ze względu na intencje jednostki
- Identyfikacja i uczenie się przez obserwację. Rola stereotypowych wzorów płci

ODPOWIEDZIALNI ZA REALIZACJĘ PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

Za realizację programu wychowawczego odpowiedzialni są wszyscy pracownicy szkoły. Dyrektor szkoły czuwa nad prawidłowością jego realizacji. Wnosi przed kolejnym rozpoczęciem roku szkolnego poprawki gona pedagogicznego.

Za realizację poszczególnych zakresów odpowiedzialni są nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny, psycholog szkolny i inne osoby ujęte w szkolnym programie wychowawczym.

MONITORING

Prowadzony przez wyznaczonych przez Dyrekcję nauczycieli. Będzie uwzględniał zmiany wynikające ze zmian w realizacji szkolnego programu wychowawczego, będących wynikiem: wprowadzonych modyfikacji lub niezależnych sytuacji okolicznościowych. Będzie rejestrował postępy w realizacji planu.

Wyniki monitoringu zostaną przedstawione w formie pisemnej (np. w zeszycie). Do form monitoringu należą:

- obserwacja
- wywiady z wychowawcą, uczniami, Rodzicami
- ankieta skierowana do wychowawców, uczniów i Rodziców, badająca ich opinię w ważnych sprawach
- analiza dokumentów
- video
- kronika szkolna
- podsumowania imprez szkolnych
- dyskusje na tematy wychowawcze podczas rad pedagogicznych i wnioski zapisywane w protokołach

EWALUACJA

W celu dokonania ewaluacji wybrani nauczyciele przygotowują analizy i opracowania danych poprzez opracowanie wskaźników ilościowych i jakościowych ewaluacji programu wychowawczego, np:

- frekwencja uczniów na zajęciach lekcyjnych (liczba spóźnień)
- Iliczba uczniów korzystających z zajęć pozalekcyjnych, wychowawczych, edukacyjnych, terapeutycznych
- liczba uczniów z problemami wychowawczymi.
- ilość wycieczek
- liczba uczniów biorących udział w konkursach
- umiejętności i wiadomości uczniów
- aktywność uczniów na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych
- przestrzeganie norm zachowania
- współpraca z Rodzicami i środowiskiem lokalnym
- przyczyny nieobecności uczniów na zajęciach

Dokonać tego można poprzez:

- ankiety pisemne
- wywiady
- rozmowy
- obserwacje
- dyskusje grupowe
- raporty wychowawcze (obserwacje)
- dokumenty

Ewaluacja służy systematycznemu zbieraniu danych oraz ich interpretacji. Na ich podstawie będziemy podejmować decyzje niosące zmiany jakościowe naszych działań wychowawczych.

Za dokonanie ewaluacji szkolnego programu wychowawczego jest odpowiedzialny zespół ewaluacyjny złożony z przedstawicieli różnych grup społeczności szkolnej. Swoje wyniki przedstawi w formie pisemnej, w formie raportu ewaluacyjnego.

PLAN PRACY DYDAKTYCZNO – WYCHOWAWCZEJ NA ROK SZKOLNY 2006/2007

Zadania wychowawcze są ściśle skorelowane z nauczaniem i kształceniem umiejętności. Uczenie się ze zrozumieniem sprzyja nabywaniu konkretnych umiejętności. Wszystko to odbywa się pod okiem nauczyciela – wychowawcy. Uczeń zdobywa te umiejętności, aby rozwijać ciekawość poznawczą, by mógł żyć w zgodzie ze sobą i innymi ludźmi.

Analiza dokumentów prawnych przedstawionych wcześniej, pozwala na wyciągnięcie istotnych wniosków w kwestii WYCHOWANIA:

1. **RODZICE** są pierwszymi i najważniejszymi i wychowawcami swoich dzieci.
2. **NAUCZYCIELE** wspierają Rodziców w wychowaniu dzieci, dbając o wszechstronny rozwój uczniów.
3. **UCZEŃ** ma prawo do poszanowania swojej godności; przestrzegania praw i ochrony wolności; **UCZEŃ** ma obowiązek uczyć się i przestrzegać norm, zasad zapisanych w dokumentach szkolnych.
4. Program wychowawczy szkoły uchwała Rada Pedagogiczna po zasięgnięciu opinii Rady Rodziców oraz Samorządu Uczniowskiego.
5. Statut szkoły określa cele i zadania szkoły uwzględnione w programie wychowawczym szkoły.

